

Kraków, dnia 15 czerwca 2015 r.

Prof. zw. dr hab. Ryszard Borowiecki
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr inż. Macieja Wysockiego pt. „Kooperencja w zarządzaniu logistycznym w małych i średnich przedsiębiorstwach w Polsce” napisanej na Wydziale Zarządzania Społecznej Akademii Nauk w Łodzi pod kierunkiem naukowym dr hab. inż. Zdzisława Kurasińskiego

W dobie postępującego procesu globalizacji działalności gospodarczej oraz rosnącej złożoności procesów na rynku, przedsiębiorstwa różnych sektorów i o różnej wielkości muszą poszukiwać odpowiednich strategii działania i tworzyć takie rozwiązania przystosowane do sytuacji rynkowych, które pozwalają im na jednoczesne powiązanie sprawności i efektywności bieżącego działania oraz sukcesu w przyszłości. Dostrzegalne i zarazem silnie odczuwalne wyzwania współczesności stojące przed przedsiębiorstwami wymagają ciągłego doskonalenia mechanizmów, procesów i instrumentów zarządzania, a tym samym przekształcania koncepcji i praktyki menedżerskiej.

Dotychczasowe doświadczenia i obserwacja praktyki gospodarczej dowodzą, że w dobie globalizacji rynku rywalizacja pomiędzy przedsiębiorstwami przybiera stale na sile i skutkuje dynamiką zmian, która jeszcze do niedawna była trudna do wyobrażenia. Turbulentne i szybko zmieniające się otoczenie to dziś naturalne środowisko w jakim przychodzi działać praktycznie wszystkim podmiotom gospodarczym. Stąd niezmiernie istotne jest aby wszechstronnie spojrzeć na procesy organizacji i zarządzania oraz mechanizmy zmian w funkcjonowaniu i rozwoju przedsiębiorstw, w tym w szczególności małych i średnich, gdyż to właśnie one mają istotny wpływ na rozwój przedsiębiorczości, natomiast ich kondycja, rozwój i pozycja rynkowa w decydującej mierze zależą od umiejętności dostosowania się do konkurencyjnego rynku.

W wymieniony nurt dociekań teoretycznych i badań empirycznych wpisuje się rozprawa doktorska mgr inż. Macieja Wysockiego. Stanowi ona wartościowe studium

teoretyczno-metodyczno-poznawcze będące wkładem w dyskurs o kooperencji jako ważnym elemencie zarządzania łańcuchem logistycznym i szeroko rozumianą logistyką. W rozprawie Autor wnikliwie przedstawia korzystny wpływ kooperencji na zarządzanie łańcuchem logistycznym.

Relacja kooperencji zawiera zjawisko równoczesnego konkurowania przedsiębiorstw i określonej współpracy. Relację kooperencji przypisać można zachowaniu organizacji posiadających między sobą pewną zależność celów. W literaturze światowej pierwsi pojęcie kooperencji użyli A. Branderburger i B. Nalebluft w 1996 roku.

Kooperencja trafnie jest wiązana przez mgr inż. M. Wysockiego z sieciami międzyorganizacyjnymi ułatwiającymi interakcje przedsiębiorstw.

Warte podkreślenia jest połączenie przez Autora analizowanej problematyki z badaniami M. Portera, zwłaszcza z badaniami konkurencji. Pewien tylko niedosyt może budzić brak powiązania problematyki kooperencji z jej występowaniem w klastrach, co jest także dorobkiem M. Portera.

Mgr inż. Maciej Wysocki dokonał starannej i obszernej analizy literatury przedmiotu umiejscawiając badaną problematykę w kontekście problemu granic organizacji i relacji międzyorganizacyjnych. W analizie granic organizacji wyeksponował rozumienie ich w ujęciu teorii kosztów transakcyjnych, w ujęciu zasobowym i w koncepcji sieci międzyorganizacyjnych. Z kolei relacje międzyorganizacyjne przeanalizował w podejściu zasobowym, kreowaniu wartości, ujęciu sieciowym w wymiarze strategicznym w podejściu ewolucyjnym oraz w teorii złożoności. Pewnym brakiem jest jednak pominięcie roli i znaczenia zarządzania procesowego tak w analizie granic organizacji, jak i w analizie relacji międzyorganizacyjnych. Mimo tego uważam, że jednak jest to staranny przegląd problematyki połączony z wnikliwą analizą wzajemnych zależności.

Godna uwagi jest analiza polskiej literatury przedmiotu, zwłaszcza pozycji z końca lat dziewięćdziesiątych J. Lichtarskiego, M. Romanowskiej, B. Nogalskiego i późniejszych opracowań J. Cygler, W. Czakona czy Z. Olesińskiego. Tym samym praca mgr inż. Macieja Wysockiego niewątpliwie wpisuje się w nurt rozważań nad problematyką współpracy międzyorganizacyjnej.

Doktorant sformułował cztery hipotezy: pierwszą - dotyczącą korzyści z zagranicznego pochodzenia partnera biznesowego, drugą - wskazującą na korzyści z długotrwałej współpracy, trzecią - wskazującą na znaczenie dostaw surowców i znaczenie

usług logistycznych dla wzrostu intensywności więzów współpracy i czwartą - o korzyściach z bliskości przestrzennej partnerów biznesowych.

Doktorant przebadał 442 małe i średnie przedsiębiorstwa. Badania zostały przeprowadzone bezpośrednio z respondentami. Autor sformułował główny problem badawczy jako próbę rozpoznania relacji kooperencji i określenia zależności między poziomem współpracy, konkurencji, kooperencji a aspektami zarządzania logistycznego przedsiębiorstw. Badani wskazali, że głównie interesuje ich współpraca długofalowa oparta na własnym doświadczeniu oraz dyktowanie warunków cenowych dostawcom i odbiorcom oraz umowy zawierane na wyłączność. Treścią współpracy są dostawcy surowców i podzespołów, usługi produkcyjne transportowe, logistyczne, finansowe i marketingowe, doradztwo, badanie i rozwój produktu.

Jeśli idzie o poziom ważności zmian organizacyjnych w zarządzaniu logistycznym wynikającym z kooperencji to respondenci postrzegają korzystne zmiany w sposobie produkcji, poprawie jakości, wzajemnym dostosowaniu procesów technologicznych, dostosowaniu procesów logistycznych.

Mgr inż. Maciej Wysocki trafnie poszukuje uwarunkowań kooperencji od profilu partnera biznesowego wskazując, iż partnerami są głównie małe i średnie przedsiębiorstwa zagraniczne, a konkurentami duże przedsiębiorstwa krajowe i zagraniczne.

Analiza wyników badań wskazuje na rzetelne poszukiwanie uwarunkowań kooperencji przy odczuwanej pewnej powściągliwości oceny tematu przez respondentów, co ilustruje pewną nieufność i pewne konstatacje przez respondentów zachodzących ku wzrostowi zaufania zmian.

W wyniku analizy badań ilościowych mgr inż. Maciej Wysocki sformułował pytania, na które znalazł odpowiedź w analizie porównawczej studium przypadku. W badaniu wykorzystał metodę wywiadu pogłębionego, metodę obserwacji nie uczestniczącej oraz analizę dokumentów. Wywiady pozwoliły Autorowi ustalić poziom kooperencji w wybranych przedsiębiorstwach zwłaszcza tych, które mają znaczne zasoby i dużą siłę przetargową na rynku.

Ważnymi elementami pozwalającymi ocenić siłę i zakres relacji jest liczba graczy rynkowych, pozycja zasobowa i cenowa.

Lektura tekstu rozprawy doktorskiej pozwala sformułować pozytywną ocenę jakości i rzetelności przeprowadzonych dociekań i badań. Stanowią one istotny wkład w poznanie rozwoju więzi kooperacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce.

Wieloletnie badania wskazują, że w Polsce występuje relatywnie wysoka wzajemna nieufność przedsiębiorców. Analizowane badania stanowią interesujący przyczynek do rodzącej się tendencji zmian w tym zakresie. Zwłaszcza istotna jest współpraca zagraniczna, ale wsparta współpracą z przedsiębiorstwami z lokalnego środowiska.

Istotnym elementem jest długotrwałość współpracy, co potwierdza rodzący się trend zmian w zakresie budowania zaufania polskich przedsiębiorców. Z badań Autora wynika też rola i znaczenie logistyki dla rozwoju kooperencji.

W ten sposób Doktorant pozytywnie zweryfikował sformułowane na początku pracy hipotezy.

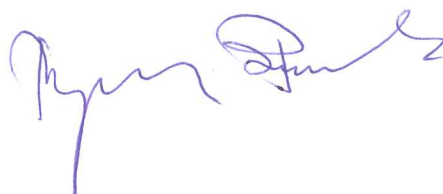
Opiniowana rozprawa doktorska w całości jest ciekawa, odznacza się poprawnością merytoryczną i metodologiczną, przy czym na szczególne wyeksponowanie zasługują następujące jej cechy:

- przejrzysta koncepcja pracy mająca swoje odzwierciedlenie w jej konstrukcji, w kolejności poszczególnych rozdziałów oraz ich części składowych, pozwalająca na konsekwentne rozwinięcie tematu i logiczne wyprowadzanie wniosków;
- wyraźnie zarysowane cele teoretyczno – metodyczne i cel użytkowy, których wybór jest wielostronnie uzasadniony krytycznym przeglądem literatury przedmiotu i oceną dotychczasowych doświadczeń praktyki gospodarczej;
- erudycja Doktoranta w zakresie zagadnień ogólnych i szczegółowych, w obrębie których mieści się problematyka pracy oraz akcentowanie w dysertacji treści o względnie trwałej wartości poznawczej;
- poprawność stosowania wybranych metod i technik badawczych oraz znajomość ich walorów i braków, a także możliwości wykorzystania w odniesieniu do konkretnych warunków prowadzenia działalności i jakości zarządzania;
- użyteczność praktyczna rozprawy w warstwie metodycznej, poznawczej, a także aplikacyjnej.

Biorąc pod uwagę wyeksponowane powyżej pozytywne cechy rozprawy, wyrażam opinię, że recenzowana praca stanowi samodzielne rozwiązanie przez Autora zagadnienia naukowego i wykazuje Jego ogólną wiedzę teoretyczno-metodyczną w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu.

W związku z powyższym stawiam wniosek do Wysokiej Rady Wydziału Zarządzania Społecznej Akademii Nauk w Łodzi o dopuszczenie mgr inż. Macieja Wysockiego do publicznej obrony pracy doktorskiej.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Maciej Wysocki', is written in a cursive style.